

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én
másfél íven és az egyleti tagoknak ingyen
küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizet-
hetnek elő, féléves előfizetés el nem fo-
gadtatik.

Pénz- és értékküldemények az
Erdélyi Gazda

kiadó-hivatalához
czimzendők.

A hirdelési díjszabályzatról a kiadó hivatal ad
felvilágosítást.

Szerkesztő bizottság: elnök **Szabó József; Dr. Berde Aron, Br. Jósika Sámuel, Szabó Sámuel, Vörös Sándor;**
felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos.**

Tartalom: Közgyűlési meghívó. — Havi emlékeztető:
május. — Uj minister! — A cukorrépa Erdélyben VII. (GV.) —
Erdély szőlőügye. Szentgyörgyi Lajos. — Magyar gyü-
mölc-s-nomenclatura. — A bornak seprőize. — Sót a lónak. —
Szombathelyi kiállítás. — Gazdák figyelmébe. — Tudomásul. —
Egyleti mozgalmak: Vál. ülés april 29-én. — Piaczi árak. —

Közgyűlési meghívó.

Az erdélyi gazdasági egylet alapszabályszerű ren-
des közgyűlését 1889. **vasárnap, május-hó 5-én dél-
előtt 10 órakor** fogja a kolozsvári városház nagy-
termében megtartani, melyre az egylet helyt lakó és
vidéki t. tagjai azon kéréssel hivatnak meg, miszerint
a kijelelt helyen és időben minél nagyobb számban
megjelenni sziveskedjenek.

Közgyűlési napirend:

1. Elnöki megnyitó.
2. Emlékbeszéd néhai Báró Kemény
Gábor elnök felett, tartja Dr. Finály Henrik,
tiszteletbeli tag.
3. Titkári jelentés az 1888-ik évi műkö-
désről.
4. Pénztári jelentés az 1888-ik évi zár-
számadásról, ezzel kapcsolatosan
5. A zárszámadást vizsgáló bizottság
jelentése és az 1889-iki költségvetés elő-
terjesztése és megállapítása.
6. Jelentés az irodalmi szakosztály
1888-ik működéséről.
7. Indítvány gazdasági szakfelolvasások tárgyában.

8. Netáni más indítványok beterjesztése és
tárgyalása.

9. Elnökválasztás.

10. Az ülés bezárta. —

— A közgyűlés nyilvános. —

Kelt az erdélyi gazdasági egylet igazgató választ-
mányának Kolozsvárt, 1889. april hó 29-én tartott
üléséből.

Szabó József,
egyleti alelnök.

Gamauf Vilmos,
egyleti titkár.

Havi emlékeztető.

Május.

Ház és udvarban kevés teendő mutatkozik. A trágyadomb befölde-
lése és trágyalével, vagy annak hiányában, száraz időben
vizzel való megöntözése nagyon hasznos. A hol az udvarról
trágyalé foly ki: mindenkor hanyag gazdát jelez.

Szántóföld. Törökbuza, burgonya, répakapálás szorgalmazandó és
pedig minél szárazabb az időjárás és talaj, annál sikeresebb-
nek fog e munka mutatkozni. Helytelen felfogás az, hogy
száraz időben kapálni nem szabad. Megkérgesedett török-
buza, burgonyaföldek megfogasoltatnak; e munka fél kapá-
lásnak tekinthető.

Ha mult hónapról elmaradt volna: az őszi vetések
konkolyozása most az el nem maradható teendők egyike;
továbbá a tavasziakban néha tetemes mennyiségű aszat, csor-
bóka stb. mutatkozik; ezt szedessük ki, különben termésünk
minősége csökken. Zöld takarmánynak lekaszált rozsföldek
muharral, kölessel bevetethetők.

Ugarlás megkezdetik és pedig minél mélyebben jár az
eke, annál sikeresebb munkánk.

Luczerna, lóhere: kivirágzás előtt lekaszáltatik. A le-
kaszált luczerna 1—3 napig renden marad, azután felgyűjtve,
petrenczébe rakva, azonnal behordatik; a szérüs kertben

keskeny magas rudasokban addig marad, míg teljesen kiszáradt és csak miután a szérüskerti rudasokban megszáradt, rakható kazalba. A második részlet takarmány-törökbuza elvették.

Állattenyésztés. Meleg napok bekövetkeztével a vályuk itatás előtt kitisztítandók, nehogy a szomjuzó állatsereg poshadt vizet kénytelenítették inni s betegséget igyék.

A jármosok elegendő zöld takarmány hiányában különszakított legelőn járnak.

Gulya, ménes szabadban él, csak a szoptató kanczák kapják abrakukat és a tehenekkel együtt éjjelre istállóba vezettetnek. A juhnyírás ideje bekövetkezett. Ki juhait szalmán, egyáltalában soványan telettette, az ne várjon nagy bundát és nehéz gypjut. Nyírás előtt a juhok megvizsgálatnak; valjon a juhász nem osztozott-e gypjunkból? Csak alapos megvizsgálás után láthatjuk, hogy a juhász néha a juhok tarkóján, nyakán végig egész a szügyig, két ujnyi szélességre kinyírta a maga számára a gypjut. E szokás nagyban divatozik s vigyázásra int

A báránnyok elválasztatnak és a legjobb legelőn vagy ugaron kell jártatni őket. A juhok fejés ideje beállott.

Sajtkészítésből maradt savó, zsendicze: sertésjavításra fordítható.

Megrovandó azon általános szokás, hogy a feendő turmák a legnagyobb por és hőségben naponta háromszor a faluba sétálnak. Ez nemcsak egészségi szempontból káros, de azonfelül valóságos állatkinzás és e miatt a juhok ürülékének egy része, mint becses trágya-anyag elvesz. Czélszerűbb a legelőn fejni és hetenként 2—3-szor megváltoztatandó kosaraztatás által az elhullatott ganéjt talaj-javításra fordítani,

Nyolcz-tíz hetes malacok elválasztatnak és a szükséghez képest bő élelmezésben részesülnek. Éhség vagy más ok miatt elsatnyult malaczból soha, vagy csak később, valóságos élelem pazarlás után, válik haszonvehető sertés.

A különféle állatok bélyegzésének és herelésének ideje e hónap eleje, vagyis mielőtt állandóan legelőre hajtának. Az apaállatok szigorú vizsgálat után kiválasztatnak; — a hibás, kevés tejű, csekély gypjut hozó állatok pedig mustrára jelöltetnek.

A kikelt csirke, liba, rucza, sok veszélyeséget okoz. Az udvar körül repkedő héjja, szarka, varju lelővendő, különben elhordja az apróságot.

Szőlő. Az okszerű szőlőművelésnek legfontosabb hónapja május, a mennyiben ügyetlen kezelés legtöbbet most árthat a válogatás munkálatánál. Midőn már a hajtások egy arasznyira nőttek és a gerezd jól látszik, kiválasztunk a karika vállán 2—4 és szükség esetén a csapon 2 alkalmas hajtást; ezeket teljes épségben meghagyjuk, mert ezek fogják képezni a jövő évi magfát, a többi jövéseknak hegyeit kivétel nélkül lecsipkedjük úgy, hogy a gerezd fölött 2—5 levél maradjon, az ugynevezett sarok jövéseket pedig, ha nincs szükségünk rájuk, többől lemetszük.

Ugyanazon munka végzendő a Guyot szerint művelt szőlőknél is, azon hozzáadással, hogy a martius hónapban függélyesen kikötött két vessző közül azt, mely bővebb termést mutat, vízszintesen dróthoz vagy karóhoz kötjük, a másikat pedig 20—24 ujnyira visszavágjuk, sarkot kettőt hagyunk.

A csapos és tökemiveletnél szintén válogatunk, a haszontalan meddő- és sarokhajtásokat eltávolítván.

Gyümölcsös. A fiatal oltványokat a szél és madarak ellen karókkal és pálczákkal oltalmazzuk. Fattyunövények és sarjak szorgalmasan eltávolítandók; a fiatal fák idomító nyesése és becsipkedése megkezdhető. Hajtó szemre való nemesítés foly-

tattatik. Ha a nemesített galyakon virágok mutatkoznak azok eltávolítandók. A nemes és az ujonnan átültetett gyümölcsfákat, valamint a sok virággal borítottakat is, ha nagyon száraz idő jár, jól megöntözzük. A megöntözött fák tövei körül, polyvát vagy rövidre vágott szalmát hintsünk, mely a kigőzölgést és a föld kergesedését akadályozza. Ha a cserebogarak mutatkoznak, jókor reggel rázzuk meg a fákat, a lehullottakat szedessük fel, hogy a gyenge sarjakat, virágokat ne pusztítsák és adjuk őket a baromfiaknak, melyek nagyon szeretik. Más ellenségektől is, u. m. hernyók, csigák és levéltetvektől, mennyire lehet, óvjuk a gyümölcsösöket. A nyulak pusztításai ellen télire bekötött fák kötelékeit eltávolítjuk.

Faiskola. A csapra metszett fákra a vezérhajtás, ha az 10—15 cm. magasra nőtt, jó széles kötő anyaggal a csaphoz köttetik. Mikor ez megtörtént, a csap alatti hajtásokat vissza kell csipkedni. Megfogamzott oltványok kötése eltávolítandók és a vadhajtások szorgalmasan levágandók. Növésben elmaradt ágyások higitott trágyalé vagy gáliczköoldattal esős időben megöntöztetnek. Vadoncziskolák a gyomoktól tisztán tartandók. A kikelt vadonczok megkapálandók. Az olyan magvak ágyásait, melyek egy évig ülnek földben, míg kikelnek, csak meggyomláljuk. A fiatal vadonczok átültetése folytatattatik.

Konyhakert. Az ősszel vagy kora tavasszal vetett növényágyások gyomláltnak és kapáltnak, száraz időjárás mellett a reggeli öntözés igen ajánlandó. A magtermesztésre kiültetett növények, u. m. petrezselyem, murek, saláta, czékla, hagyma, káposzta stb. fejlődő szárait karókhöz kell kötni, nehogy a szél letörje. A melegágyakban nevelt palántákat a szabadba ültetjük. Borsó, hónapos retek és saláta újlag vetendő. Ugorka, dinnye, tök, paszuly vethető. A korán elvetett borsót meg kell kapálni és karózni. A karfiol és téli salátából a legszebb fejek szemeltetnek ki magnak. Hónapos retekéből a legszebb példányok magnak kiválasztandók és azok a szabadban félárnyékos helyen elültetendők. A spárgahajtások szedése folytatattatik, minden tőn azonban 2—3 erősebb hajtást hagyunk, hogy a gyökerek jobban fejlődjenek. A melegágyakban, cserepekben nevelt dinnyék e hó végén a szabadba kiültetendők. A melegágyakban termelt dinnye és ugorka hajtásai vissza csipetnek, a nem termő hajtásokat gondosan eltávolítjuk és a terméseket deszka alá helyezzük. Minél magasabbra nőnek a melegágyi növények, annál magasabbra kell emelni a ládákat (kereteket). Minél szebb az idő, annál gyakrabban szellőztetjük és öntöztetjük a melegágyakat, de ha a nap nagyon forrón süt, míg a nagy forróság tart, a melegágyakat árnyékolni kell. A melegágyak öntözése d. e. 8—10 óráig történik. A melegágyakban nevelt paszuly, karalábé, karfiol, saláta, hónapos retek, ugorka, borsó ritkíthatók és rendre kiszedhetők.

Diszkerthen. E hó végén az üres virágágyásokat őszi virágokkal beültetjük. Új gyepeket a gyomtól tisztán kell tartani és tartós száraz időben szorgalmasan öntözni; a régi gyepeket kaszálni és hengerezni kell. Az utak tisztán tartására nagy gondot kell fordítani. Georinák, Cannák, Ricinus, Wíginda és a többi disznóvénnyek szabadba kiültethetők. A virágházakban a forró égővi növények átültetése folytatattatik. A melegházi növényeket folytonosan zárt, egyformán meleg és nedves levegőben kell tartanunk; szükséghez képest az árnyékolást el ne mulasszuk. E hó végén a hidegházi növényeket a szabadba, félárnyékos helyre ki kell rakni.

Erdészet. F ő h a s z n á l a t. A múlt havi teendőknél kívül a leszállított faanyagok átadása képezi az erdész feladatát és ott, hol hasított áruk készítettnek, ezeknek elkészítése e hónapban szorgalmazandó. A m e l l é k h a s z n á l a t a faszedésre,

legeltetésre és cserkéreg készítésre terjed ki Erdőmivelés. A magasabb hegyeken az irtási munkálatok folytatandók, az erdei utak helyreállítandók és az erdő-kertek tisztán tartására gond fordítandó. Az erdővédelem a legeltetés ellenőrzésére, a vesszőlopás meggátolására és az erdőszélek gyakori bejárására terjed ki; ott, a hol a szú-rovar pusztításaitól lehet tartani, a szükséges óvintézkedések szintén e hónapban teendők. V a d á s z a t. Az őzbakon és fajdkakason kívül a vadászat csakis a ragadozó állatokra terjed ki. —

Uj minister!

Midőn Gróf Széchenyi Pál földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. minister urnak távozását, — kit ő Felsege ismételt kérésére magas állásától felmentett — őszinte sajnálattal vesszük tudomásul: egyszersmint a legmelegebb rokonszenvvel üdvözljük utódját, az ország legelső gazdasági egyletének eddigi elnökét, Gróf Szapáry Gyulát!

A nemes gróf nem ujoncz a közpályán, — Budapesten 1832-ben született s komoly tanulmányok után fiatalon kezdett nyilvánosan szerepelni. 1856-ban megalakította a külső-szolnokmegyei gazdasági egyesületet, melynek aztán tizennégy éven át volt elnöke; 1859-ben átvette szülői összes birtokainak kezelését, 1861-ben Heves- és Külső-Szolnokmegye alispánjává s egyuttal orsz. képviselővé választották s a Schmerling korszak alatt visszavonulván, 1865-ben ismét mint képviselő vett részt az emlékezetes 1865-68-diki országgyűlésben. A koronázás után Hevesmegye főispáni helytartója lett, a főrendiház jegyzője s a pénzügyi bizottság tagja; majd miniszteri tanácsos a belügyminiszteriumban, aztán közlekedésügyi államtitkár, mire újra megválasztották képviselőnek s azóta folyvást tagja a Háznak. Az államtitkárságról 1871-ben lemondott, de 1873-ban elvállalta a Szlávy-kabinetben a belügyminiszteri tárczát és viselte a fuzióig. Aztán három évig mint képviselő szerepelt, mialatt nagyon elismerésre méltó működést fejtett ki, mint az 1878-iki párisi világkiállítás magyar bizottságának fáradhatatlan buzgóságú elnöke. Ugyanazon évben pénzügyminiszter lett, mely állásáról 1887-ben mondott le s most harmadszor mint földmivelési miniszter lép kormányra.

Gróf Szapáry Gyulát minden munkálkodásában lelkiismeretes szorgalom és alapos tájékozottság jellemzi, ennek köszönhette eddigi sikereit, ez biztosítja a jövő eredményét is; kivált az által, hogy végre valahára sokaknak óhaja teljesül és az első sorban a mezőgazdaságon nyugvó államunk remélhetőleg már az őszön egy külön földmivelési miniszteriumnak kormányzata alatt fog állani, melynek vezetésére senkisésem hivatottabb, mint az a széles látókörű, kiváló nagybirtokos, ki ugy ezen minőségében, de ugy is mint évtizedek óta gazdasági egyletek élén álló vezérfőru, a legközvetlenebbül tudja a gazda dolgait, ismeri számos bajait!

Az erdélyi gazdasági egyletet bensőbb kapocs is fűzi az uj ministerhez, mert szerencsés őt tiszteltetbeli tagjai közé számíthatni! E választás még a 60-as évek-

ben történt, tehát nem a kegyelmes urnak szolgált bódolatul, hanem elismerése volt a kitünő gazdának és midőn ekként a valódi érdemet önmagában jutalmazta, egyaránt becsületére vált választónak és választottnak! —

A czukorrépa Erdélyben.

VII.

Czell ur felhívása. Kapa helyett gereblye.

(GV) A magyar czukorgyár részvénytársaság nevében Dr. Czell Vilmos ur a következő napiparancsot — akarjuk mondani felhívást — intézte a „Székely nemzet“ című lap hirdetési rovatában a háromszéki gazdaközönséghez:

„Az alulírott társulat részéről mindazon t. cz. gazdák kik eddig a legközelebbi 7 évre nézve a czukorrépatermelésben való részvételüket sem a „nyilatkozatok“, sem a kötlevel aláírása által nem nyilvánították, fölkéretnek, miszerint tekintettel az előre haladt időre, a kötlevel aláírása által a répatermelésben való részvételüket biztosítsák.“

„Arra figyelmeztetnek, hogy azok a gazdák, kik most 7 évre lekötözték magukat, a már a jövő évben esetleg szükségessé váló nagyobb mivélési területen való részesítésnél Háromszék megyét illetőleg első sorban tekintetbe vétetnek, ha a répatermelés mint előre látható, a gazdának jól fog fizetni, ugy hogy az esetleg szükségelt és a mostani aláírásokhoz való arányban kiosztandó terület e módon biztosítható lesz, másoknak nem fog hely maradni.“

„Az is, a ki a birtokához való arányban jelenleg aláírásilag igen kevésre kötelezte magát le, irjon még most egy nagyobb területet alá, mivel téved, a ki ma csak próbaképpen keveset vet és aztán a jövő évben, ha a próba jól sikerül, aránytalanul a mostaninál többet hisz jegyezhetni.“

„Továbbá a t. cz. gazdaközönségnek tudtul adatik, hogy a czukorrépa, valamint a mivéléshez szükségelt gépek egy része Brassóba érkezett és a sörház (nagy-utcza) raktárában elhelyeztetett, valamint, hogy ilyféle gépek- és eszközökből egy nagyobb mennyiség a legközelebbi napokban meg fog érkezni.“

„Mint hogy az idén a tavasz későn kezdődik és már csak néhány nap mulva a szántás megkezdhető; a vetés körülbelől a hó közepén fog kezdődni és a jövő hó végéig fog tartani.“

„A vetés kezdetéig minden további intézkedés fogantatosíttatandik és a répatermeléshez szükséges közegek — gazdák — alkalmaztatnak.“

A fenti szószerinti közlésből több érdekes következtetést lehet levonni! Egyik az, hogy daczára a sok „visszavonhatlanul utolsó“ terminusnak, még most is lehet nyilatkozni és kötlevelet aláírni; továbbá, hogy a termelés kiterjesztése a jövő évben csak azoknak lesz megengedve, kik már most 7 évre kötelezték magukat; végre megbüntettetnek azok, a kik végleges elhatározásuk előtt kisebb területen

téve próbát, annak sikerét óhajtják bevárni! — Tán felesleges ismételnünk, hogy a gyáros és gazda érdeke sok tekintetben közös és ha Czell urnak a termelőkre (mint lát-szik) szüksége lesz, meg fogja újból is keresni, akár mint ijesztgesse is most őket! Viszont a gazda is eleget fog tenni minden méltányos igénynek, mert az esetleges nagyobb jövedelemről lemondania nem szabad. —

* * *

— Kapa helyett — gereblye! Mindenki tudja, hogy a cukorrépanak vetés utáni első munkáját eddig kapával, még pedig majdnem kizárólag kézi kapával végezték. Tekintélyes német szaklapban Taurke egy egészen új eljárást ismertet, melyet részünkről is annyira előnyösnek és gyakorlatinak tartunk, hogy cikkét lehetőleg teljertartalmulag közöljük. A szerző szerint minden termelő ismeri a két német példaszót, melyek egyike szerint: „a répát kapa teszi nagygyá”, másika szerint pedig: „kapa a répa kincse”; mindkettőben tagadhatatlanul sok igazság rejlik, de az sem vonható kétségbe, hogy a ki tulságosan kapál, földbe temeti a kincsét! Mindenek előtt arra kell törekednünk, hogy ha már elkerülhetlen a kézi kapálás, azt a legolcsóbban végeztessük; vagy azt addig, míg a répa a fejlődés első szakában van és még nem igényel alaposabb, kiadóbb kapálást, — egyszerűbb és épen úgy megfelelő munkáltatással pótoljuk. Feltétele ennek, hogy a répaföld — miként általában is megkívántató — vetés előtt a szántás, boronálás és esetleg hengerezés által, jó tisztán, gazmentesen mutasson és hogy a tavaszi vetőbarázda után (akár ekével, akár kilenczvasuval végeztük azt), minél hamarabb, ha lehet mindjárt történjék a vetés, hogy a gaz fejlődése előnyt ne nyerjen!

A répa meggereblyézése igen egyszerű dolog, melyet azonban szerző kitünő répa vidékeken folytatott 10 évi praxisa alatt sehol sem látott. A répa kapálásához annyira hozzá vannak szokva, hogy szinte magától értődik azt zsenge korában is megkapálni, a nélkül, hogy meggondolnák, miszerint az egyszerű kerti gereblyével ugyanazon eredményt lehet elérni, mint a kapával.

Ha a répaföldet rövid idővel a kikelés után — mely vetés után 6–12 napra szokott történni — megszemléljük, azt látjuk, hogy a répa csiralevelei növekednek; itt-ott tán már a felburjánzó gaznak is nyoma látszik és a talaj eső folytán felületes cserepesedést mutat, melyen azonban ujjunk nyomása is a legnagyobb könnyűséggel keresztülhat! Ezt a kérget feltörni, ezt a gatz megsemmisíteni nagyobb uradalmakban százanként állítják be az embereket, kik napokon, sőt heteken át fáradságos, de kevés testi erőt igénylő munkát végeznek! Szerző kikel Fühling ellen, kinek vezérfonala szerint előnyös a még ki sem kelt répát megkapálni, hogy a gatz csirázása közben elfojtsuk; fonák dolognak tartja olyasmi ellen küzdeni, a mi még nem is látható; de ettől eltekintve, az ilyen munka a fejlődő gatz legfeljebb időbbodább tolja, mely a gazda bosszuságára aztán más helyen ismét kihajt. A répa s egyáltalában a kapások növése alatt

legegyszerűbben és legtermészetesebben úgy irtunk, ha kapálás közben a már kissé felnőtt gatz gyökereitől kitépjük, a kisebbet pedig, melyet mind kézzel eltávolítani nem lehetséges, földdel befedjük s ekként elpusztulásra bírjuk. Ugyan ezt a két műtétet igényeljük a fogatos (lókapa és töltőgető) eszközöktől, melyet azok a sorok között teljesítenek is.

Visszatérve eredeti kiindulásunkhoz, okvetetlenül szükséges a gyenge kérget feltörni s a talajt ismét felporhanyítani, hogy a légköri levegő a répa gyökerecskéihez hatolhasson; de épen ez a munka az, melyet pompásan és olcsón lehet a közönséges kézi vagy kerti gereblyével végezni. Ha a répaföldet is megboronálhatnók, úgy mint azt a pityóka kikelése után tenni szokták, akkor az első kapamunka sikerét még könnyebben és jutányosabban érhetnők el; ez azonban nem lehetséges, mert még a legkönnyebb borona is számos répanövényt tépne ki, úgy hogy lehetetlenné válnék az egyezésnél a répát egyforma távolságba juttatni. Ezért kell a gereblyéhez nyulni, mely különben a kert boronájának is nevezhető, még pedig hosszú és hegyes — egymástól nem messze álló és páratlan fogu gereblyét kell választani. A középső fogat eltávolítva, a munkát olyformán végeztetjük, hogy az emberek hátrafelé haladva, erőteljes és egyenletes nyomással a növény sor felett alkalmazott gereblyét maguk felé húzzák. A termelő vagy tisztje helyesen cselekszik, ha az eljárást legelőbb maga kíséri meg, hogy kellő gyakorlatot és ítéletet szerezzen a munka mikéntjére nézve. Ha jól dolgoztunk, földünk épen úgy kell mutasson, mintha meg lett volna kapálva; hiszen a hatás is egészen azonos: a kéreg eltűnt, a talaj megporhanyult; a már mutatkozott nagyobb gatz épen úgy ki lehetett kézzel szedni, mint a kapálásnál, a kisebbet pedig a gereblye is nagyrészt eltemette, elpusztította. E tekintetben nem kell tulságosan aggódni: ha valamely gatz tényleg tovább nő, azt az igen hamar bekövetkező egyezésnél lehet eltávolítani; ha pedig a sorok közé esik, akkor a fogatos eszközök valamelyike veti ki. Meg kell jegyeznünk, hogy a fogatos munka hamarabb vagy később, de mindig kövesse és ne megelőzze a kéz teendőjét, mert az emberi láb nyomán a gatz vigabban nő s néha még a sorok közé fektetett kikapált burján is esős időben újból gyökeret ver.

A mi a gereblyezés munkáját még kiválóan becsessé teszi, az azon körülmény, hogy miután a napszámos kénytelen hátrafelé haladni, az egész táblán (helyes felállítás mellett) lábnyomot nem látni, hanem a felület érdes marad, minek előnyei eléggé ismeretesek. Ha a gereblyézést nemsokára követő eső miatt a talaj ismét megcserepesedne vagy összeállana, a munkát esetleg ismételhetjük; a mi mindig olcsóbb és könnyebb lesz, mint a többszöri kapálás.

Szerző a cukorrépa gereblyezését 1888 tavaszán, tehát most egy éve kísérlette meg először és azt találta, hogy 6–8-szorta szaporább, mint a kapálás, miért is a legmele-

gebben ajánlja a próbát mindenkinek, ki megfelelő talajon czukorrépat termel. Hogy a munkások csodálkozását, midőn gereblyével állítják be őket a répaföldbe, számba venni nem szabad, az természetes. Más kapás növényt is, például török-buzát, fuszulykát stb. zsenge korában szintén a gereblyével lehet fellazítani, sőt előbbinél ez kikelés előtt is ajánlatos lesz, ha esőszülte cserepedést akarunk feltörni. —

Midőn az itt vázolt eljárást a termelőinknek szives figyelmébe ajánljuk, egyszersmint az ügy érdekében kérjük és várjuk, hogy tett tapasztalataikat annak idején közzétegyék! —

Erdély szőlőgye.

A martius hó 3 án tartott filloxera védekező bizottsági ülésünkben erősen hangsúlyoztatott a minden irányban való gondos figyelem s illetve ellenőrzése minden olyan anyag behozatalának, a melylyel a filloxera is behoztathatnék.

Ez újabb mozzanat s illetve intézkedés felől értesítettük is olvasó közönségünket napi lapjaink és az Erdélyi Gazda útján; mindazonáltal hazarészünk különböző vidékeiről oly mozgalmakról veszünk értesüléseket, hogy amerikai fajokkal akarnak kísérletezéseket kezdeni.

Nem ellenezzük s nincs is hatalmunkban, hogy effélebe elegyedjünk; de arra igen is van bátorságunk és fájdalom, dús tapasztalatunk, hogy erősen kérjük szőlészársainkat, miszerint nemesak hétszer, de hetvenhétszer is megfontolják, hogy mit tesznek. Oh, mert sokan ráfogják arra a szerencsétlen „Izabella-csoportra“, hogy azon nem dulhat a „gyöktetű“ s ha igen is, de hasonlíthatatlanul tovább kiállja ő a dicsőséget, mint a „mieink“; s így eo ipso elhurczolják azzal a bajt s csak tanulni fognak majd rajta, hogy honnan került ide meg oda az átkozott filloxera. Már egy éve mult (április 11-én), a midőn Fekete vándortanár ur értekezett e kérdés fölött itt nálunk is s tiltakoztunk az ellen, hogy hozzánk bármiféle sűna vagy gyökeresített szőlővessző behoztassék, még ha amerikai is, épen a főnnebiekben indokolván álláspontunkat.

Igen-igen kérjük tehát összes szőlőbirtokosainkat s azok közt legelső sorban zászlóvivő igen tisztelt ügytársainkat: vessék meg egészen ez „amerikai fajokon“ lovaglókat a theoriáját s tüzzel-vassal hassanak oda, hogy ezek nélkül mentjük meg erdélyrészi drága s még, hála a gondviselésnek! egészen inficiálatlan szőlőterületünket.

Ne hozassunk kívülről egyáltalában semmineműi plántát, mert nem tudjuk, hol tevénytett az! s honnan hozunk azokkal filloxerát is.

Egészen más dolog lenne az amerikai fajoknak magvetés által való eszközlése, ha oly könnyű volna aztán az azokkal való elbánás, ojtás által történő megnevelésük is!?

Fájdalom, még avval az egyszerű könnyebb móddal sem birunk eléggé zöld ágra vergődni, a melylyel eddig miveltük szőlőnket; hátha még nehezebb s illetve költsé-

gesebbé kell, hogy tétessék a mivelés, mi lesz akkor avval a véghetetlen babrával!!

Legyen gondunk, a magunk részére néhány helyen Erdélyben szőlőiskolat állítani, azokból a jeles asztali és borszőlő-fajainkból, a melyekkel oly bőségesen el vagyunk látva, hogy az esetleg plántálni akarók könnyedén, akadály nélkül juthassanak itthon az óhajtott mennyiséghez.

Arra is gondolnunk kell egyidejűleg, hogy a következő ős folytán piacainkat itthonról (Erdélyből) láthassuk el csemege-szőlővel, táplálván a remény, hogy már ez időre odáig jutunk ez irányban is, miszerint sikerül megakadályoztatnunk a filloxerás vidékekről eddig behozhatott szőlőgyümölcsöt is.

A szolnok-dobokamegyei gazd. egyesület Déésen már is állított szőlőiskolat, a honnan legelső sorban saját egyet tagjait látja el. A n.-enyedi vinczellér-képezdénél szintén könnyű lesz egyet létesíteni; Déva vidékén, Gyula-Fejérvár, Erzsébetváros, Maros-Vásárhely, Tóhát, Csapó-Radnóth, Medgyes, Küküllővár, Csombord, Gombás, Magyar-Igen, Sárd, Miriszló, Dicső Szt-Márton, Szilvás, Maros-Ujvár s más arra való helyeken, a hol tulajdonképen a szükségeltető szőlőfaj-anyag is megvan a gyökereztetésre, igen könnyű lesz pótolni a kecskeméti, farkasdi telepekről eddig nyert szükségletet s egyszersmind csemege-szőlővel is ellátni erdélyrészi piacainkat, az eddig tulról, a filloxerás helyekről hozott mennyiség és minőség teljes kárpótlásául.

Ohajtanók ez irányban szavukat hallani Zeyk József, Paget János, dr. Wolff Gyula, Fekete Pál, Eöry Tivadar, Mórógyi István, Velics Károly és Ödön, Gyárfás Lajos, Timár Károly, Gálfy Sándor, Bartók József, Vadady Gergely, Lengyel Ádám, Furka Ferencz, Tóth Zsigmond s más lelkes ügytársainknak és fölszólalásuk kapcsán egy erős közvéleményt teremteni e tekintetben, hogy erdélyrészi szőlőszeti ügyünk nemcsak megvédezzék a filloxera-veszélytől, de épen a mai irtóztató állapotokban, Királyhágón inneni szőlőkultúránkat lehető magaslatra emeljük. És pedig nem csak azért, hogy ez által magunknak szép és biztos jövedelmet teremtsünk, de szemünk előtt tartva azt is, miszerint egykor innen tőlünk plantálhassák be Királyhágón tul lakó honfitársaink már-már kopaszon álló drága területeiket.

Nehéz felhők tornyoslnak!

Föl, erdélyrészi ügyfeleim a villámhárítókkal!!

Kolozsvár.

Szentgyörgyi Lajos.

Magyar gyümölcs-nomenclatura.

A „Gyümölcsészeti és konyhakertészeti füzetek“ legújabb száma e czim alatt a következő fontos közleményt hozza:

A gyümölcsfajták sokféle elnevezése kétségtelenül zavarólag hat s mi sem volna kívánatosabb, mint az elnevezésekben a teljes egyöntettség. A külföld igyekszik is az egységes elnevezés megtartására, annyira, hogy egyik nemzet a másik által adott elnevezést a legtöbb esetben respektálja. Így a francziák és németek a magyar eredetű fajták

eredeti elnevezését is megtartják. Nálunk ellenben a legtöbb idegen fajta magyar elnevezést nyert. Ez még nem volna nagy baj, de gyakran egy és ugyanazon fajta a mint különböző vidékekre hozott be, különböző elnevezést nyert, vagy elnevezése ugy fordított magyarra, mely eredeti értelmének teljesen meg nem felel.

Ez elnevezésekben uralgó fogalom-zavar megszüntetése volt az országos gazdasági egyesület gyümölcsészeti szakosztály megboldogult elnökének, Hajós Józsefnek egyik főtevékenysége.

Nagy buzgalommal és fáradtsággal működött ezen éveken át s mondhatni élte utolsó óráiban folytatott szorgalmas munkálkodással fejezhető be művét, melynek eredményét a szakosztály határozata folytán az olvasó közönségnek ez alkalommal bemutatjuk.

A nomenclatura alkotásában azon fő elvek vezérlik, hogy mindazon fajták, melyeknek helyes magyar elnevezése Bereczki Máté „Gyümölcsészeti vázlatok“ című nagybecsű munkájában feltalálható, megtartassanak. Némely kivételes esetekben, melyeknél a fordítás az eredeti elnevezés értelmének nem teljesen felel meg, ajánl csak változást. Ott, hol magyar elnevezés nincs, az eredeti elnevezés megtartása javasoltatik.

E jegyzékbe felvették azon legújabb fajták is, melyek a dömsödi (Hajós-féle) kertészetben már megvannak, bár termésük által értékükre nézve még kipróbálva nem lettek. — Ezek leírása a külföldi katalógusokból vétetett, melynek helyességeért a felelősséget is viseljük.

Kiindulási alapnak mindenesetre figyelemre méltó munkát. Kivánatos, hogy a szakegyének s szaktestületek tanulmányozzák, nézetüket s véleményüket a szakosztálylyal, vagy e füzetek útján közöljék, mert szükséges, hogy az egységes elnevezés iránt ne csak a kedvezményező lépések tétessenek meg, de hogy az tovább vitatva s fejlesztve mihamarább végmegállapodásra vezessen. —

— A cikk ezután hozza a régibb, újabb és új körté-fajok neveit, valamint az almákét ugyanezen beosztás szerint; következnek őszi, sima őszi (nectarin), kajsi barackok és cseresnyék, kizárólag új fajok; végre szilvák, diók, gesztenyék és birsek. — Ámbár az eddigi anyag teljességgel nem kimerítő, mégis oly terjedelmes, hogy itt nem közölhető, eltekintve attól, hogy igen sok fajnak tisztán csak pomologiai becse van! Azt hisszük, hogy kertészeti szakosztályunk ismert buzgóságával és szakszerűségével, a nélkül, hogy közvetlen felhívást várna, tárgyalni fogja e nagy gyakorlati fontossággal is bíró ügyet; bár jobb szerettük volna, ha az érdekes tanulmány nem most, a kétszeresen munkás időszakban, hanem a téli pihenőt megelőzőleg láthatott volna napvilágot. —

A bornak seprője.

Olyan bor, mely a bevégezett erjedés után is még hosszú ideig a seprőn marad, az elhalt seprőből különböző olyan anyagokat vesz fel, melyek a bornak igen kellemetlen mellékzajt adnak. Ezen mellékzajt pedig egyedül csak egy

más borral való összeházasítás által fedhető el némileg. Ha azonban a borban lévő seprő a beléje került élesztő sejtek által rothadásnak indult, akkor az ezen rothadás által előidézett termények egészen természetesen szintén a borba mennek át, minek folytán azután a bor nagyon undorító szagot és ízt nyer. Az ilyen bornak más borral való összeházasításától nagyon kell őrizzük, valamint attól is, hogy az még sokáig a pinczében maradjon, mert az ilyen bor a felbomlásnak indult élesztőből oly nagy mennyiséget tartalmaz, hogy az a legtöbb esetekben már rövid idő alatt teljesen tönkre megy. Az ilyen bort, mely a leírt módon s mindenkor csak hanyag kezelés folytán ment tönkre, legcélszerűbb egyedül csak pálinkafőzésre felhasználni.

(B. L.)

Sót a lónak!

A lónál a só utáni vágy feltétlenül kielégítendő, mert emeli az étvágyát, fűszerezi s izletesebbé teszi a takarmányt és az általános jólérzést elősegítve, a szőrnek fényt és simaságot ad s megakadályozza az esetleges dugulást. Oly helyeken, ahol a só rendszeresen föl van véve a takarmányok közé, a veszélyes jellegű dugulások — a kolika — a legritkább esetek közé tartozik. Másrészt igen alkalmas a só arra, hogy kevésbé jó, kissé romlott, vagy az épségében megtámadott takarmányt kellemes ízűvé, egészségessé s ezzel emészthetővé tegye. Ugy a zab, mint a minőségében kifogásolható széna sóval könnyen javítható. Amaz kissé sózva, emez sóvízzel meglocsolva — mázsáncént legalább 500 gr. sóval — elég kellemessé tehető, ha tisztításáról előzőleg megfelelően gondoskodtunk. A rendszeren s naponként adagolandó só mennyisége 12—15 gramm, esetleg kivételes alkalommal 20 grammot tesz ki, melyet legcélszerűbb egész darabokban tenni az állat elé. Sokan az állat tetszésére bízzák a felveendő só mennyiségét s ez annál is helyesebb, mert a szükséglet teljesen individuális, mely a szervezet és a vérmérséklet szerint változik. A takarmány só hiányának legbiztosabb jele a lovaknál ép úgy, mint a teheneknél, a fal nyalása, a bőryanagok és a jászol stb. rágása. Az állat ily esetben — ha rossz szokásról nem lehet szó — az ásványi tápanyagok iránti óhaját nyilvánítja. Ha a sót tisztán óhajtjuk például a zabhoz keverni, az arány legyen: 1 hektoliterre 115—160 gramm só. Az így elegyített takarmányt jól megkeverjük s azután halommá huzva, 24 órára letakarjuk. Ez idő elégséges arra, hogy a só feloldódva kellőleg megoszoljék. —

(G. L.)

Szombathelyi kiállítás.

Az országos magyar és vas megyei gazdasági egyesületek 1889-ik év szeptember hó 21—25-ig terjedő napjain általános gazdasági kiállítást, gépversenyt és a nmlgu földmívelési miniszterium támogatásával díjazással egybekötött tenyészállatvásárt rendeznek, melyek a következő mozzanatokat fogják felölelni:

I. Szövetségbe lépett gazdasági egyesületek VIII. nagygyűlése.

II. Nemzetközi jelleggel bíró, díjazással egybekötött VIII-ik tenyészállatvásár és vasmegyei tenyészállat kiállítás. Csoportbiztosok: Reiszig Alajos, Tormay Béla, Rösler Károly, Tolnay Lajos.

III. Megyei lókiállítás, ló-díjazás, lóverseny és igás lovak teherversenye. Csoportbiztosok: br. Ambrózy Lajos, Chernel György, gróf Zichy István.

IV. Gazdasági általános termény-, műtrágya- és V-ik országos sörárpa-kiállítás. Csoportbiztosok: Bertha György, Ordódy Lajos.

V. Tejtermékek kiállítása. Csoportbiztosok: Egán Ede, Weöres István.

VI. Méhészeti kiállítás. Csoportbiztosok: br. Ambrózy Béla, Soós János.

VII. Kertészeti kiállítás, egybekötve tisztán vasmegyei jellegű üde gyümölcs- és konyhakertészeti kiállítással. Csoportbiztosok: Ajkas Károly, Györy Lajos, Baranyay István.

VIII. Szőlészeti, borászati és szeszes italok kiállítása. Csoportbiztosok: Bozzay Imre, Id. Miklós Gyula.

IX. Gazdasági gép-, eszköz- és szorosan vett gazdasági műszaki tárgyak kiállítása. Csoportbiztosok: Baranyay István, Gothard Sándor.

X. Műtrágyaszóró gépverseny Csoportbiztosok: Gothard Sándor, Lázár L. Pál.

Általános intézkedések.

1. A kiállítás Szombathelyen, az ujonnan épült lovas laktanya területén fog megtartatni.

2. A kiállítást szeptember 21-ik napján, délelőtt 9 órakor, a rendező bizottság elnöke: gróf Széchenyi Imre fogja megnyitni, a bírálati eljárás a megnyitás után fog eszközöltetni.

3. A kiállítás mindenkor reggel 8 órától este 6 óráig lesz a látogató közönség számára nyitva.

4. Bíráló bizottsági tagokul a rendező egyesületek jelentkező tagjain kívül, az összes társesemények tagjai és szakférjak is fel fognak kéretni.

5. A kiállításon térdijak és belépti díjak fognak szedni. A belépti díjak magassága: a kiállítás megnyitásának napján 1 frt, a többi napokon 30 kr. Kiállítók, rendező és bíráló bizottsági tagok 1 frtos idény-jegygyel, a kiállításnál alkalmazottak a rendező bizottságtól nyert állandó igazolvánnyal díjtalanul tekinthetik meg a kiállítást. A térdijak az egyes kiállítási csoportoknál lesznek részletesen feltüntetve, a rendező két egyesület tagjai és a szakintézetek a térdijaknak csak felét fizetik. — Taneszközök pedig egészen térdijmentesen állíthatók ki. Kisbirtokosok a termény- és üde gyümölcs kiállítás csoportjában térdijat nem fizetnek.

6. A kiállításban részt venni szándékozók bejelentései, szabályszerűen a rendező bizottság által szerkesztett bejelentési lapokon legkésőbb augusztus hó 1-ig, a szombathelyi kiállításrendező bizottsághoz (Budapest, köztelek) vagy Szombathelyen nyújtandók be, ezzel egyidejűleg a térdijak is befizetendők.

7. A kiállítási tárgyakat a rendező bizottság Szombathelyen, a részletes programokban külön feltüntetett záros határidőn belül veszi át.

helyen, a részletes programokban külön feltüntetett záros határidőn belül veszi át.

8. A kiállításon részt vevők elszállásolásáról a rendező bizottság intézkedett. Lakások iránti bejelentések szeptember 10-éig Szombathelyre, az ott székelő bizottsághoz intézendők, később jelentkezők elszállásolása iránt a bizottság kezességét nem vállal.

A rendező bizottság azon lesz, hogy a résztvevők számára vasuti kedvezményt eszközöljön ki, esetleg, ha a szükség kívánna, különvonatokról is gondoskodik.

Részletes programokkal és mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál a kiállítási rendező bizottság Szombathelyen. —

Gazdák figyelmébe.

A helybeli és közel vidéki gazdákat, kiket a pityókának mezei termelése érdekel, ezennel figyelmeztetjük, hogy a pityóka ültetése a Sigmond testvérek földjein itt Kolozsvárt (a külközéputca végén a szamosfalvi ut mentén) még a jelen héten a már korábban szerződötetett külföldi szakértő vezetése alatt folytatatni fog; ki által bővebb felvilágosítások is nyerhetők. A kiültetendő táblák közelebbi megjelölése naponta a tulajdonosok irodájában (széputca 1. sz.) tudható meg.

Tudomásul.

Az erdélyi gazdasági egyesület kertészeti szakosztályának t. tagjait ezennel figyelmeztetjük, hogy a szakosztály heti összejövetelei májushó 1-től kezdve további határozatig minden szerdán esti pont 6 órakor fognak az egyleti irodában megtartatni.

Kolozsvárt, 1889 aprilhó 30-án.

A kertészeti szakosztály elnöksége.

Egyleti mozgalmak.

Választmányi ülés 1889. april hó 29-én.

Tartatott alelnök Szabó József elnöklete alatt, jelen voltak: Sigmond Dezső, Reich Albert, Dr. Szentkirályi Ákos, Bárá Jósika Gábor, Szentgyörgyi Lajos, Dr. Hintz György, e. pénztárnok és Gamauf Vilmos, e. titkár.

83. A martius 20-iki ülés jegyzőkönyve felolvastatván — a mainak hitelesítésére Bárá Jósika Gábor, Reich Albert és Dr. Szentkirályi Ákos tagtársak kéretnek fel.

84. E titkár a közgyűlés napirendjét terjesztvén elő, — megállapított, egyszersmint a titkári jelentés meghallgatására az elnök, Bárá Jósika Gábor és Reich Albert tagtársak küldetnek ki. Jelen közgyűlésre néhai Bárá Kémény Gábor legközelebbi rokonai is meghívandók lesznek.

85. Az 1888-ik évi egyleti zárszámadás, valamint

86—87. az 1889-ik évi zárszámadás és mindkettőről szóló bizottsági jelentés — a közgyűléshez tételnek át.

87. Sigmond Dezső indítványt kér a közgyűlés elé terjesztetni a jövő télen rendezendő gazdasági szakfelolvasások tárgyában — választmány az indítványt egyhangulag elfogadja és pártolólaga a közgyűlés elé terjeszti.

88. E. titkár jelenti, hogy Báró Bánffy György évdijas tag elhunyt — sajnos tudomásul szolgál.

90—94. E. titkár a következő tagsági mozzanatokot jelenti be: új alapító tagok lettek: ifj. Báró Jósika Lajos és Lészay Gyula urak; az évdijasakból az alapítókhoz átléptek: Báró Bánffy Jenő és Gróf Béldi Kálmán, végre évdijas kötelezettségét megújította: a torda-aranyosi gazdasági egyesület — örvendetes tudomásul szolgálván, kötelezvényeik a pénztárhoz tételnek át.

95. K.-monostori igazgatóság 92. sz. a. tudatja, hogy a cukorrépatermelési kísérletekben részt vesz — örvendetes tudomásul szolgál.

96. E. titkár Jattka Ferencz burgonyatermelési utasításának honorálását kéri — a tiszteletdíj 20 frtban állapított meg.

97. E. titkár előadja, hogy a tenyészbikavásárlás ügyében újabb időben történt ellenkező rendelkezések miatt, az eredeti terv kevesztül vihető nem volt és az egész kérdést felölelő terjedelmes felterjesztést felolvassa — válaszmány a konstatált tényállást sajnos tudomásul veszi.

98. Fogarasmegyei gazd. egyesület tudatja, hogy a bika-beszerzésre kölcsönképpen kínált 500 frtot elfogadja és szükség esetén igénybe is veszi — tudomásul szolgál.

99. Gróf Szapári Gyula 487/eln. sz. a. tudatja, hogy a földmívelési ministerium székét elfoglalta — örömmel fogadtatván, ő nagyméltóságához üdvözlő felirat lesz intézendő.

100. Ministerium 1398/eln. sz. a a számjegyek inter-punctiója iránt intézkedik — tudomásul szolgál.

101. Ministerium 17124 sz. a. Tormay Béla népszerű beszélgetéseit az állategészségügyi törvényről 2 példányban megküldi — köszönettel fogadtatott.

102. Ministerium 12776 sz. a. a könyvkiadó vállalat 1889-iki évfolyamának 150 példányára 120 frttal előfizet — köszönettel fogadtatott.

103. A vasmegyei gazd. egyesület a Dr. Borbás Vincze által szerkesztett „Vasvármegye növényföldrajza és flórája,” című munkát küldi meg — köszönettel könyvtárra helyeztetett.

104. Bornemisza Zoltán „Gyümölcsfatenyésztés” című munkáját terjeszteni kéri — miután nevezett munka legkevésbé sem reflektál viszonyainkra és az általunk ajánlott gyümölcsfajokra, annak terjesztése nem ajánlható.

105. Dobby Sándor gazdasági, kertészeti stb. jegyzeteinek gyűjteményét megvétel és közzététel céljából felajánlja — miután az egyesület e célra anyagi erővel nem rendelkezik, a megkeresésnek eleget nem tehet. —

Hitelesítik:	Szabó József,
Báró Jósika Gábor,	egyleti alelnök.
Reich Albert,	Gamauf Vilmos,
Dr. Szentkirályi Ákos.	egyleti titkár.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

PIACZI ÁRAK.

A heti vásár		Gabona mérték	Tiszta búza	Elegy búza	Rozs	Árpa	Zab	Török-búza	100 kiló		1 köbméter tüzifa	1 kiló marhahús
helye	napja								széna	szalma		
k r a j e z á r o k b a n												
Budapest	aprilis 30	métermázsa	725	—	600	620	557	477	—	—	—	—
Brassó	aprilis 26	hektoliter	520	310	300	370	220	410	180	125	260	28
Deés	aprilis 23	"	620	560	460	—	340	540	310	160	280	32
Fogaras	aprilis 26	"	500	440	300	—	200	400	200	130	200	30
Gyula-Fehérvár	aprilis 27	"	550	475	375	—	250	425	220	120	230	32
Kézdi-Vásárhely	aprilis 25	"	500	—	300	320	205	380	300	90	230	32
Kolozsvár	aprilis 25	métermázsa	640	—	500	—	490	500	300	140	300	34
Maros-Vásárhely	aprilis 25	"	668	546	504	—	440	488	250	160	250	36
Nagy Szeben	aprilis 26	hektoliter	500	380	320	—	250	400	200	130	300	33
Nagy-Várad	aprilis 23	"	522	452	434	372	218	580	280	140	330	48
Sepsi-Szt.-György	aprilis 29	"	520	490	320	340	190	380	300	100	150	30
Szász-Régen	aprilis 25	"	500	455	350	310	175	375	340	210	260	28
Torda	aprilis 27	"	500	350	350	300	275	375	300	30	225	28

Az erdélyi gazdasági egyesület 1888-ik évi zárszámadása.

Bevétel.

1888.

Kiadás.

	Fő- könyv lap- szám	Egyenként	Összesen		Fő- könyv lap- szám	Egyenként	Összesen
Alaptőke rovatára:	172			Alaptőke rovatára:	172		
Készpénzben		405 —		Készpénzben		387 86	
Értékpapirokban		500 —	905 —	Értékpapirokban		305 —	692 86
Rendes kamat és évdij rovat .	178	4705 97		Rendes kamat és évdij rovat .	178	4900 81	
Köztelek rovatára	167	1454 36		Köztelek rovatára	167	1088 67	
Bors-alapítvány rovatára . . .	154	97 64		Bors-alapítvány rovatára . . .	154	100 —	
Erdélyi Gazda rovatára	174	398 95		Erdélyi Gazda rovatára	174	1196 03	
Irodalmi sz. o. rovatára	177	486 —	7142 92	Irodalmi sz. o. rovatára	177	223 73	7509 24
			8047 92				8202 10
Áthozatal 1887-ről			102286 16	Atvitel 1889-re:			
				Alaptőke címén . 100,734.69			
				leítve készpénzt . 750.56		99984 13	
				Bors-alap. n. é. urb. papír . . .		2100 —	
				Készpénzben		47 85	102131 98
			110334 08				110334 08

Kiadta Kolozsvárt, 1888. márczius 15-én.

Dr. Hintz György, s. k.
egyleti pénztárnok.

Ezen zárszámadás tételeit a könyvek és okmányok tételeivel egybevetve, mindenkben egyezőknek találtuk.

Kolozsvárt, 1889. april hó 20-án.

Szabó József, s. k.

Dávid Antal, s. k.

Tóth Zsigmond, s. k.

II. Rendes kamat és évdij rovata.

Főkönyv 178. lapján.

Tartozik.

1888.

Követel.

Kiadásokért:				Bevételekért:			
Hivatalnokok fizet. rovatára . . .	163	1700	—	Alap. kamat czimén	322	57	
Szállás és szolgál. fiz. „	168	697	05	Kölcsön „ „	157	50	
Nyomda, könyv és folyóirat rov.	161	444	46	Takarékpzt. elhely. kam.	368	60	
Posta és szállítás rov	148	167	47	Értékpapírok „	3562	30	
Ösztöndíjak		400	—	Évdijakból	295	—	4705 97
Bankba kamat	191	—		Hiánylatért			194 84
„ törlesztés	500	—					
Ügyvédi százalék	327	10					
„ általány	100	—					
Utazási költségek		108	72				
Adó		80	90				
Vegyések		113	30				
			1821 83				
			4900 81				4900 81

III. Köztelek.

Főkönyv 167. lapján.

Tartozik.

1888.

Követel.

Kiadásokért:				Bevételekért:			
Kertész fizetése	240	—		Közteiki jöved. tavaszi	459	76	
„ százaléka	62	76	302 76	„ „ őszi	663	40	1123 16
Vinczellér fizetése	120	—		Szőlő jövedelme			331 20
„ lakbére	70	—	190 —				
Szakmány munkák		454	46				
Építkezések		68	82				
Cséméték és vadoncok		7	47				
Szőlő-karók		23	20				
Vegyések		41	96				
Többlet bevétel			1088 67				
			365 69				
			1454 36				1454 36

IV. Bors-alapítvány.

Mélt. Bors Albert ur által néhai szülői cs.-sz-t-királyi Bors Mihály és neje taplóczi Lázár Anna emléke tiszteletére.

Főkönyv 154. lapján.

Tartozik.

1888.

Követel.

Kiadott ösztöndíjért: Bölöni Dán. k.-monostori g. t. i. növendéknek	100	—		Athozatalért n. é. urb. papirban			2100	—
Átvitelért n. é. urb. papirban	2100	—		1888-iki szelv. javad.	97	64		
	2200	—		Pénztártól kiegészítésül	2	36	100	—
							2200	—

V. Erdélyi Gazda rovata.

Főkönyv 174. lapján.

1888.

Tartozik.

Követel.

Kiadásokért:				Bevételekért:			
Szerkesztői tiszteletdíj	400	—		Előfizetésekből	185	—	
Nyomda és expeditio	773	53		Hirdetésekből	69	70	
Hirdetési bélyegdíj	22	50	1196 03	Méhész-egylettől	144	25	398 95
				Hiánylat			797 08
			1196 03				1196 03

VI. Szőlészeti pályadíj-alap.

(Mit. Báro Jósika Sámuel ur adománya.)

Főkönyv 176. lapján.

Tartozik.

1888.

Követel.

Átvitel 6050 sz. kolozsvári takarékpénztár könyvére	114	87	114 87	Áthozva 6050 sz. kolozsv. takarékpénztár könyvén	109	22	
				Tőkésített kamat	5	65	114 87
			114 87				114 87

VII. Irodalmi szakosztály.

Főkönyv 177. lapján.

Tartozik.

1888.

Követel.

Munkatárs-díj	50	—		Állami segély czimén	120	—	
Nyomda	122	—		Előfizetésekből	366	—	486
Posta és vegyesek	51	73	223 73				
Maradvány köv. pénztártól			262 27				
			486				486

Az erdélyi gazdasági egylet vagyon-mérlege.

Vagyon.

1888. december 31-én.

Teher.

1888. december 31-én lezárt zár-számla átvitele			102131 98	Kölcsön tartozás bankba	3000	—	3000
Bevárandók:				Activ vagyon			110283 78
Alapítv. kamat hátralék	8409	35					
Évdíj	2353	45					
Kölcsön kamat	189	—	10951 80				
Méhész-egyletnél 1886-ról	200	—	200				
			113283 78				113283 78

Kiadta Kolozsvárt, 1889. márczius 15-én.

Dr. Hintz György, s. k.

egyleti pénztárnok.

Igazoljuk, mint a pénztárvizsgáló bizottság tagjai.

Kolozsvárt, 1889. april hó 20-án.

Szabó József, s. k.

Dávid Antal, s. k.

Tóth Zsigmond, s. k.

Költségvetés az 1889-iki egyleti évre.

Az alábbi költségvetést a mult évi zárszámadás megvizsgálására kiküldött bizottság részint a tényleges állapotok, részint a külön határozatok alapján a következőleg állította össze :

I. Fedezet.

1. B. Bánffy Ádám 1050 frtos legatuma után 6 % kamat, a hátralékkal együtt	252	frt.
2. Értékpapírok kamatai	3525	"
3. Takarékpénztári elhelyezmény 7400 frt után	370	"
4. Alapítványi kamatokból	336	"
5. Évdíjakból	300	"
Összesen	<u>4783</u>	frt.

II. Szükséglet.

1. Tisztviselők fizetésére	1680	frt.
2. Szállásbér, fűtés, világítás	450	"
3. Irodaszolga fizetése	138	"
4. Adó	100	"
5. Posta és szállítás	100	"
6. Irodai szerek	50	"
7. Szaklapok és könyvekre	150	"
8. Nyomtatványokra	200	"
9. Köztelek és szőlő fenntartására	300	"
10. Erdélyi gazda fenntartására	700	"
11. Ösztöndíjakra	400	"
12. Czukorrépamag kiosztására	250	"
13. Kiállítási költsön kamatja	150	"
14. Utazások, vegyesek és előre nem látottakra	115	"
Összesen	<u>4783</u>	frt.

Kolozsvárt, 1889 april hó 20-án.

Szabó József, s. k.

Tóth Zsigmond, s. k.

Dávid Antal, s. k.